

MICROSOFT OFFICE 365 W PRAKTYCE. HISTORIA O TYM, JAK PODCZAS PANDEMII KLASA 2A Z POMOCĄ TECHNOLOGII MOBILNEJ CHOMIKA ZDOBYŁA

MICHAŁ GRZEŚLAK

Działo się to całkiem dawno! Jednak nie! Było to niedawno, we wrześniu roku 2020. W kraju leżącym nad rzeką Wisłą w niedużym mieście, jakich w Polsce wiele. W pięknej nowej szkole, do której uczęszczali miłe, zdolne i pomysłowe dzieci, gdzie pracowali mądrzy i wyrozumiali nauczyciele.

Pewnego dnia do klasy 2a przyszła pani dyrektor i powiedziała:

– Drogie dzieci, ważna sprawa! Jak już wiecie, wasza pani była ciężko chora, dopadł ją ten wstrętny wirus. Aby dbać o wasze zdrowie, od jutra nie będziecie siedzieć w szkole. Pracujecie tylko zdalnie!

Dzieci bardzo się zmartwiły i do pani zadzwoniły. Pani je pocieszyć chciała i tak im odpowiedziała:

– Czuję się już całkiem dobrze i dziękuję wam za troskę. A od teraz izolacja! Przyszła pora, by w praktyce sprawdzić to, co było na informatyce. Nasze lekcje będą zdalne, bo jesteśmy na kwarantannie. Przenosimy się do chmury! Aplikację Teams już

znacie. Pamiętajcie moi drodzy, używajcie jej, gdzie chcecie, w telefonie, na tablecie lub po prostu na komputerze.

Dzieci dobrze ją już znali, bo na Teamsach się spotkali. Ustaliły te gagatki, że zwierzątko chcą do klatki. Miała klatka stanąć w szkole, lecz nie stanie – bo na drodze im stanęła izolacja. Co tu zrobić? Trudna sprawa. Dzieci zdalnie ustaliły, aby spotkać się z dyrekcją i poprosić ją o zwierzę. Na spotkaniu dzieci obiecały szczerze, że go będą doglądały i się nim opiekowały. Pani dyrektor długo prosić się nie dała, ucieszona klasa cała. Na zakupy przyszła pora. Do zoo sklepu poszła Jola, co nie była na kwarantannie. I użyła tam smartfona, aby ci, co byli w domu, przez Teamsa mogli wybrać zwierzę. Bardzo długo wybierali, wreszcie się zdecydowali. Chomik znalazł miejsce w szkole. Klasa 2a go jeszcze chwilę tylko online doglądała. Gdy wrócili z kwarantanny, wszyscy wspólnie ustalili, że go będą od tej chwili Covid nazywali, na pamiątkę tych wydarzeń.

I wszyscy żyli długo i szczęśliwie.

MICHAŁ GRZEŚLAK

Czy ta historia jest prawdziwa? Tak, podobna sytuacja miała faktycznie miejsce. Dzieci jednej ze szkół Mazowska trafiły na kwarantannę i użyły aplikacji mobilnej Microsoft Teams, najpierw do zorganizowania spotkania i ustalenia szczegółów, a później do zakupu chomika.

Aplikacja Microsoft Teams wchodzi w skład bezpłatnej dla szkół usługi Microsoft 365 w wersji A1. Usługi te doskonale sprawdzają się w nauczaniu hybrydowym oraz zdalnym, ponieważ są dostępne dla większości popularnych urządzeń i systemów operacyjnych. Teams, OneDrive, OneNote, Stream czy Math możemy zainstalować bez żadnego problemu między innymi na urządzeniach mobilnych.

MICROSOFT TEAMS

Microsoft Teams to potężne narzędzie do pracy zespołowej. W wersji dla edukacji pozwala między innymi prowadzić spotkania online. Jednak nie jest to tylko komunikator internetowy, jakich wiele na rynku. W przypadku szkoły pozwala stworzyć środowisko wirtualnych klas. Każdy nauczyciel może stworzyć zespoły klasowe dla swojego przedmiotu, dodać do nich uczniów i komunikować się z nimi w bardzo szerokim rozumieniu tego słowa!

W ramach wirtualnej klasy komunikacja może zostać podzielona na kanały tematyczne (np. działy naszego przedmiotu). Do kanału można dodawać karty – aplikacje rozszerzające jego funkcjonalność.

Jedną z podstawowych kart jest karta rozmów tekstowych – czat. Dzięki niej możemy prowadzić rozmowy tekstowe, a każda wiadomość może być sformatowana, zawierać grafiki, łącza oraz załączniki. Przypomina to korzystanie z aplikacji społecznościowych, takich jak Facebook czy Instagram i jest naturalnym sposobem komunikacji dla większości naszych uczniów.

Drugą z domyślnych kart aplikacji jest karta Pliki. Stanowi wspólny dysk sieciowy do przechowywania dokumentów, a także wspólnej pracy nad nimi. Jest zintegrowana m.in. z aplikacjami Word, Excel, PowerPoint, dzięki czemu pliki w tych formatach możemy otwierać i edytować bez opuszczania okna aplikacji Teams, która może być uruchomiona online – w przeglądarce internetowej. Nauczyciel może także zmieniać uprawnienia uczniów do poszczególnych dokumentów i folderów. Ustala w ten sposób, co uczniowie mogą zmieniać, a które z plików dostępne są dla nich tylko do odczytu.

Na domyślnie dostępnym kanale (tzw. Kanale Ogólnym) zamieszczone są dodatkowo karty Notesu zajęć, Prac (dawniej zadań) oraz Ocen. Dwie ostatnie umożliwiają definiowanie i przyporządkowywanie wszystkim lub wybranym uczniom różnorodnych zadań, ich zbieranie, ocenianie i wysyłanie uczniom informacji zwrotnej. Wszystko bez wychodzenia z aplikacji Teams, bez potrzeby pobierania plików na komputer ucznia lub nauczyciela – w przypadku pracy z dokumentami, m.in. z dokumentami w formacie aplikacji pakietu Office, zdjęciami czy filmami.

Jak wspomnieliśmy wcześniej – domyślnie dostępną kartą jest również Notes zajęć, czyli specjalna wersja notesu OneNote, służąca współpracy w ramach zespołu klasowego. Zostanie opisana szerzej w dalszej części artykułu.

Warto zauważyć, że nauczyciel może rozszerzyć możliwości komunikacji w ramach zespołu, dodając kolejne karty – aplikacje. W ten sposób może dodać serwisy zewnętrzne, np. FlipGrid czy Kahoot. Można także korzystać z wielu aplikacji dostępnych w ramach usługi Office 365 – np. Forms (testy i ankiety), Sway (proste tworzenie stron internetowych) czy Stream (wewnętrzny bezpieczny portal wideo). Możemy także łączyć (jako uczniowie i nauczyciele) naszą aktywność w ramach zespołu w aplikacji Teams z treściami tworzonymi w aplikacjach dostępnych w ramach naszego indywidualnego konta Office 365. Na przykład z dokumentami przechowywanymi na dysku OneDrive.

MICROSOFT OFFICE W PRAKTYCE HISTORIA O TYM, JAK PODCZAS PANDEMII KLASA 2A Z POMOCĄ TECHNOLOGII MOBILNEJ CHOMIKA ZDOBYŁA

ONEDRIVE

OneDrive to aplikacja pozwalająca w bezpieczny sposób zarządzać naszymi dokumentami (plikami), czyli naszym magazynem danych (dyskiem sieciowym) znajdującym się w chmurze Microsoft. Dzięki temu, że te dokumenty, prezentacje, filmy i inne zasoby znajdują się w chmurze (na serwerach w sieci internet), mamy do nich dostęp w każdej chwili i praktycznie z każdego miejsca na świecie. Jeśli zajdzie taka potrzeba, możemy też udostępnić je innym, również w ramach zespołów aplikacji Teams. Jeśli zaś zsynchronizujemy dokumenty zapisane na dysku naszego komputera z dyskiem OneDrive, w razie awarii będziemy posiadali ich kopię bezpieczeństwa.

ONENOTE – MULTIMEDIALANY NOTES

OneNote to zaawansowany notatnik, w którym możemy przechowywać różne informacje, dzieląc je na sekcje oraz strony, dokładnie tak samo, jak w tradycyjnym skoroszycie lub segregatorze. Jego ogromną zaletą jest to, że na stronach możemy umieszczać nie tylko teksty i rysunki, ale także materiały multimedialne, np. filmy czy animacje. Możemy także osadzać elementy z innych aplikacji, np. bardzo popularnej wśród matematyków GeoGebry, jak również testy przygotowane w aplikacji Microsoft Forms czy strony-prezentacje wykonane w aplikacji Microsoft Sway. Jako notatki możemy dodawać pliki graficzne oraz różne typy dokumentów (np. karty pracy PDF). OneNote ma wbudowane narzędzia do rysowania, dzięki czemu doskonale sprawdzi się jako tablica. Aplikacja potrafi przekształcić pismo odręczne w tekst, pozwala też przekształcić takie pismo w zapis matematyczny. Możemy w niej dodawać wiele stron z materiałami, kartami pracy, a następnie udostępniać je naszym uczniom. Posiada także narzędzia wspomagające naukę języków, m.in. czytnik immersyjny, dyktowanie w różnych językach, wbudowany tłumacz. Pisząc o OneNote, nie można zapomnieć o specjalnej wersji notesu przeznaczony do prowadzenia zajęć z uczniami – Class Notebook. Jest to wersja

notesu mająca wydzielone obszary zaprojektowane specjalnie dla szkolnych potrzeb. Dostępne są:

- **Biblioteka zawartości**, pozwalająca nauczycielowi na umieszczenie wybranych przez niego materiałów cyfrowych niezbędnych do lekcji, takich jak treści źródłowe, filmy, notatki itp. i udostępnianie ich uczniom. Do tej sekcji nauczyciel ma nieograniczony dostęp, a uczniowie mogą z niej tylko odczytywać treści, nie mogą ich edytować.
- **Obszar współpracy**, w którym wszyscy mają jednakowe prawa, mogą dodawać kolejne strony i na nich pracować z wykorzystaniem wszystkich narzędzi OneNote. Tak samo jak na białej tablicy, tylko że znajdującej się w chmurze, czyli dostępnej dla wszystkich, których nauczyciel zaprosi do wirtualnej klasy. Nauczyciel może zablokować możliwość pracy w tej sekcji w dowolnej chwili.
- **Tylko dla nauczyciela**, obszar umożliwiający gromadzenie przez nauczyciela notatek dotyczących danej klasy – zajęć, postępów w nauce, notatek i kart pracy do wykorzystania w przyszłości. Tej sekcji i zawartych w niej wpisów uczniowie nie widzą.
- **Zeszyty uczniów** – w nich uczniowie mogą stworzyć swoje notatki z lekcji, opracowywać projekty czy odrabiać prace domowe. Nauczyciel ma dostęp do sekcji uczniów jak do zeszytu w tradycyjnej papierowej wersji, znajdującego się na jego biurku. Uczniowie nie widzą i nie mają dostępu do zeszytów innych uczniów.

Praca z uczniami w notesie zajęć (Class Notebook) pozwala na pełne wykorzystanie narzędzia w codziennej pracy. Wyświetlając zawartość notesu, możemy prowadzić lekcję przez udostępnienie zamieszczonych tam treści i wchodzić razem z uczniami w interakcję z zamieszczonymi tam materiałami. Oprogramowanie pozwala na wykorzystanie notesu jako tablicy wirtualnej na dowolnym sprzęcie interaktywnym – tablicy czy monitorze, ale także na tablecie lub smartfonie.

MICHAŁ GRZEŚLAK

Notes zajęć domyślnie jest dostępny w ramach zespołu zajęciowego w aplikacji Microsoft Teams. Możemy także z niego korzystać niezależnie od zespołów klasowych – indywidualnie wyznaczając uczniów, którzy mają mieć do niego dostęp.

MICROSOFT STREAM

Stream to aplikacja służąca do przechowywania i udostępniania filmów w ramach organizacji (szkoły). Jest to odpowiednik znanego wszystkim serwisu YouTube, tylko kontrolowany przez szkołę. Dzięki temu nasze filmy z ważnych dla społeczności szkolnej wydarzeń będą bezpieczne. Możemy je udostępnić tylko osobom posiadającym konto Microsoft 365 w naszej szkole. Korzystając ze Stream, możemy także stworzyć bibliotekę pomocy dydaktycznych w postaci filmów, symulacji, animacji itp. Zebrany materiał filmowy można podzielić na kategorie, tworząc kanały przedmiotowe.

MICROSOFT MATH

Ciekawym narzędziem jest aplikacja Math, czyli mobilna wersja zaawansowanego kalkulatora. Pozwala ona na skanowanie za pomocą aparatu zadań zapisanych na kartce i ich rozwiązanie. Składowe zadania możemy wpisać także pismem odręcznym (palcem) na ekranie naszego smartfona, a aplikacja poda wynik. Oczywiście możemy wprowadzić zadanie za pomocą klawiatury numerycznej wyświetlanej na ekranie.

To tylko niektóre z narzędzi i aplikacji dostępnych w ramach usługi Office 365 dla szkół i instytucji edukacyjnych. Więcej informacji na temat tej usługi oraz szkoleń prowadzonych przez OEliZK można znaleźć na stronach:

<https://office365.oeiizk.edu.pl> oraz

<https://pos.oeiizk.waw.pl>. ●

MICHAŁ GRZEŚLAK

nauczyciel konsultant
w Ośrodku Edukacji Informatycznej
i Zastosowań Komputerów w Warszawie